

П'ять років

Леонід Чернов

(Промова на урочистих зборах з приводу п'ятиріччя "Червоного Перецю")

Голова: – Слово має тов. Леонід Чернов.

– Шановні товариші! П'ять років тому на Радянській Україні трапилась знаменна, величезна подія. (*Голос:* – Ну, вже величезна подія: одкрився собі невеличкий журнальчик – тай годі). Трапилась, кажу я, знаменна, величезна подія: пролетаріат СРСР почав будувати Дніпрельстан! (*Голос* соромливо ховається за чийсь спину). Товариші! П'ять років тому на Радянській Україні відбулася маленька подія... (*Голос:* – Станція на мільйон кіловатів – це він називає – маленька подія). Відбулася, кажу я, маленька подія: народився "Червоний Перець". (*Голос* заховався). І от – минуло п'ять років... Дніпрельстан – колективний витвір пролетарського генія – на весні стане до лав наших індустріальних велетнів і незабаром дасть країні мільйон кіловатів. "Червоний Перець" разом з своїм російським колегою "Крокодилом" уже сьогодні стоїть в перших лавах радянської преси і дав країні щодва тижні по сто тисяч примірників. Це вам як – кіт наплакав? Ні, не кіт. (*Голос:* – А хто ж? *Оратор:* – Не ваше діло). Тим то, шановні товариші, дозвольте мені, як старому червоноперчанину, віншувати вас, а разом і всіх наших читачів і друзів, яких у нас набереться до 400.000 чоловіка, з червоноперчанським п'ятиріччям. (*Вигуки:* – Слава!!) Кинувши погляд на пройдений шлях, мені доведеться констатувати величезні досягнення. Але поруч – також і хиби, які... од яких... перед якими... Хм! Ну, одним словом – хиби, про які... через які... за які.. Були, словом, чималі хиби, хай їм грець. М-да... Багато часу пролинуло з того дня... (*Голос:* – Рівно п'ять років – не більше не менше. І нема чого тут зідхати). Глянеш навколо – не віриш очам – до того все змінилося. От наприклад: які цифри правили у нас не так давно за гасло? Скрізь на стовпах: 7 плюс 17. Сім плюс сімнадцять, хм, подумаєш, цифри! Сьогодні ті цифри здадуться за маленькі навіть для немовлят. Сьогодні в нас: 1040 і 518 – оце цифри! Коли народжувався "Червоний Перець", тільки розгін брала тоді країна, а сьогодні, коли він святкує п'ятиріччя, повними темпами йдемо вперед. Ударники були тоді? (*Голос:* – Не було. *Оратор:* – Тепер є.) Соцзмаганці? (*Голос:* – Теж не було. *Оратор:* – Тепер є.) Трактори? (*Голос:* – Тільки закордонні). А сьогодні радянські трактори пахкотять на радянських ланах. А колгоспи? (*Голос:* – Тільки народжувались). А нині – вся Україна, цілий Союз цвіте колгоспами. Ось цифри, хм! Де ж вони? Цифри я забув дома в старому піджаку. (*Голос:* – Він просто хоче похвалитись, що в нього два піджаки). Да – да... Тоді – й тепер... Не можна порівняти. Пам'ятаю, як п'ять років тому я вперше зайшов до цієї редакції і тремтливою рукою поклав перед секретарем свій перший "Неймовірний випадок". Секретар Чіче[\[17\]](#) прочитав, холодним оком простромив мене з ніг до голови і написав на рукопису: "До друку в № 7". Не було в мене тоді ні велосипеда, ні кімнати, ні друзів... А тепер я маю: велосипед, на якому однаково не можу їздити через задишку... (*Голос:* – Тут не місце

вихвалитись особистими радощами). Добре, я буду про червоноперчанські. Тоді - і тепер. Неймовірна, колосальна різниця. П'ять років тому "Червоний Перець" мав нуль номерів, нуль сторінок, нуль малюнків, нуль тиражу, нуль співробітників, нуль читачів. А тепер? Тепер: 100.000 тиражу. Сто дванадцять номерів. Біля чотирьох мільйонів примірників. 1246 сторінок. 1100 малюнків. П'ятнадцять постійних співробітників. Дев'яносто сім тисяч постійних читачів і не менші як 350 тисяч друзів - робітників, колгоспників та трудінтелігентів, що з них, я сподіваюсь, не менш половини - ударники та соцмаганці... От. А тепер я починаю жорстоку критику наших хиб. Буду безпощадно розбирати по кісточках усі помилки і редакторів, і літераторів, і художників, і видавництва...

(Раптом вибухають гучні аплодисменти. Оратор намагається говорити, але громові аплодисменти переходять в овацію. Тоді оратор притискує руку до серця, привітно вклоняється і сходить з трибуни).

("Червоний перець", № 1-2, 1932).

[17] Мається на увазі письменник-гуморист Василь Чечвянський (Василь Губенко), рідний брат Остапа Вишні (Павла Губенка).